

Sygn. akt III RC 87/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym : Przewodniczący : SSR Robert Kłosowski

Protokolant : sekr. sądowy Joanna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2017 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa J. S.

przeciwko G. S. (1)

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego oraz ewentualnie o obniżenie alimentów

ORZEKA

I. oddala powództwo,

II. zasądza do powoda J. S. na rzecz pozwanej G. S. (1) kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu,

/-SSR Robert Kłosowski -/

Sygn. akt III RC 87/16

UZASADNIENIE

J. S. działając przez swojego pełnomocnika wniósł o uchylenie z dniem 21 kwietnia 2016 r. obowiązku alimentacyjnego w kwocie po 500 złotych miesięcznie zasądzonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 września 2011 r. w sprawie I ACa 394/11 na rzecz pozwanej G. S. (1) oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż po orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 września 2011 r. sytuacja majątkowa stron uległa diametralnej zmianie. Pomiędzy stronami zakończyło się postępowanie o podział majątku wspólnego, w następstwie którego byli małżonkowie otrzymali ruchomości i nieruchomości, stanowiące już majątek odrębny wymienionych. Rozliczenie to było korzystne dla pozwanej, która otrzymała zdecydowaną większość wyposażenia domu w miejscowości R. O. (...). Obecnie więc G. S. (1) dysponuje w pełni wyposażoną nieruchomością. J. S. podniósł również, iż obecna sytuacja finansowa jego oraz obecnej żony uniemożliwia dalsze utrzymanie pozwanej. Powód w 2015 r. zawarł związek małżeński i założył nową rodzinę. Żona powoda posiada 14 letnią córkę na utrzymaniu i nie posiada dochodów. Wskazane osoby są więc na utrzymaniu powoda. Z kolei pozwana jest obecnie w wieku emerytalnym i powodowi nie są znane w całości jej przychody, albowiem pracowała ona w N.jako opiekunka osób starszych. W poprzednich latach była to kwota 4000 złotych. Nie jest to kwota opodatkowana, nie jest też wpłacana na rachunek bankowy, gdyż w takim przypadku zmniejszeniu uległoby świadczenie emerytalne.

Na rozprawie w dniu (...). powód zmodyfikował powództwo zgłaszając żądanie ewentualne, aby w przypadku w którym Sąd nie stwierdzi przesłanek do uchylenia obowiązku alimentacyjnego obniżył zasądzone alimenty do kwoty 10 złotych miesięcznie.

Pozwana G. S. (2) działając przez swojego pełnomocnika wniosła w odpowiedzi na pozew o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazała, iż sytuacja finansowa pozwanej od daty orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym nie uległa zmianie, a nawet uległa pogorszeniu, głównie wskutek nagannego zachowania powoda w toku sprawy o podział majątku wspólnego i o jej zakończeniu. J. S. niszczył mienie wspólne, a następnie nie wywiązywał się z obowiązku wydania przyznanych ruchomości. G. S. (1) utrzymuje się z emerytury w kwocie 1009 złotych oraz alimentów w wysokości 500 złotych. Stałe miesięczne obciążenia to głównie spłata kredytu (...) w kwocie ok. 1100 złotych miesięcznie oraz inne wydatki na łączną kwotę 1700 złotych miesięcznie. Usprawiedliwione potrzeby pozwanej przekraczają więc jej dochody. Potrzeby w kwocie przewyższającej dochody pokrywane są przez córkę pozwanej U. S. (1). Pozwana stołuje się u córki, U. S. (1) zaciągnęła również kredyt, który pozwolił pozwanej spłacić powoda w sprawie o podział majątku wspólnego.

Pozwana na rozprawie w dniu (...) wniosła również o oddalenie ewentualnego żądania powoda o obniżenie zasądzonych alimentów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. S. i pozwana G. S. (1) zawarli związek małżeński w dniu 14 lutego 1998 r. Pozostawali w związku małżeńskim przez okres około 13 lat. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie VI RC 2174/09 orzeczono rozwiązanie przez rozwód z winy obu stron małżeństwa J. i G. S. (1). Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29.09.2011 r., zmieniono rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Olsztynie w zakresie alimentów zasądzając od powoda J. S. na rzecz pozwanej G. S. (1) alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie.

W chwili ustalenia obowiązku alimentacyjnego na rzecz pozwanej wymieniona utrzymywała się z renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości 761,78 zł netto miesięcznie, zaś w okresie poprzedzającym wydanie orzeczenia z zasiłku rehabilitacyjnego. Okresowo wymieniona korzystała z pomocy finansowej członków swojej rodziny. Nie posiadała majątku poza majątkiem wspólnym z powodem. Mieszkała u swojej siostry. Z kolei powód J. S. w chwili uprawomocnienia się wyroku w sprawie o rozwód utrzymywał się z wynagrodzenia za pracę w wysokości około 13 000 złotych brutto miesięcznie. Dodatkowo pracował też w (...) nadzorując pracowników na ceremoniach (...) i z tego tytułu powód uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 300-700 złotych miesięcznie. J. S. zdecydował się wówczas nie ogrzewać wspólnego mieszkania stron w R., a wynajmując w to miejsce mieszkanie w L., albowiem koszt ogrzania domu przewyższał koszty wynajęcia mieszkania. Wymieniony ponosił stałe miesięczne wydatki związane z dojazdami do pracy w kwocie ok. 1000 złotych miesięcznie. Na utrzymanie syna F. przeznaczał miesięcznie kwotę około 2000 złotych. Powód w czasie orzekania rozwodu spłacał również różnego rodzaju kredyty, które zaciągnięte zostały wspólnie z pozwaną jak i bez jej wiedzy. Suma miesięcznych rat kredytów wynosiła kwotę ok. 5000 złotych miesięcznie. J. S. od 2008r. choruje na chorobę polegającą na niekontrolowanym przyroście czerwonek krwinek. Z tego powodu w okresie orzekania rozwodu J. S. raz na dwa miesiące jeździł na autotransfuzję krwi. Z uwagi na groźbę powstania zatorów winien raz na dwa tygodnie sprawdzać morfologię krwi. Był pod stałą kontrolą hematologa. Konsultacje odbywały się raz na 2 miesiące. Konsultacje i zabieg były bezpłatne. Powód ponosił jedynie koszty dojazdu do W..

(dowód: odpis aktu małżeństwa k. 7 akt VI RC 2366/08, zeznania J. S. k. 360v. – 363 akt VI RC 2366/17 oraz k. 362v.-365v. , wyrok z dnia 08.04.2011r. wraz z uzasadnieniem k. 398, 406-410 akt VI RC 2174/09 Sądu Okręgowego w Olsztynie, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29.09.2011r. wraz z uzasadnieniem k. 498,500-505 akt VI RC 2174/09 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

| W.> , jak również kwotę 52 802,38 złotych tytułem środków zgromadzonych na rachunku A. O. i kwotę 25 557,18 tytułem środków zgromadzonych na indywidualnym rachunku jednostek uczestnictwa w grupowym ubezpieczeniu na życie z funduszem kapitałowym P.. Pozwana G. S. (1) uzyskała z kolei prawo do nieruchomości gruntowej znajdującej się w miejscowości (...) stanowiącej dom o powierzchni ok. 250 m⁽²⁾. wraz z obowiązkiem dokonania spłaty na rzecz

powoda w kwocie 28 772,32 złotych. G. S. (1) spłaciła powoda wykorzystując do tego celu środki uzyskane od swojej córki U. S. (2), która na ten cel zaciągnęła kredyt.

(dowód: odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Bartoszycach z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim w sprawie VI Ns 18/13, wraz z postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie IX Ca 794/15 k. 40- 41, co do faktu spłaty powoda bezsporne, co do pochodzenia środków zeznania U. S. k. 236)

Obecnie powód J. S. nadal utrzymuje się głównie z wynagrodzenia za pracę jako kontroler ruchu lotniczego. Dodatkowo prowadzi również działalność gospodarczą w postaci firmy pogrzebowej (...) w L.. Wynagrodzenie za prace powoda jako kontrolera ruchu lotniczego jest obecnie wyższe i wynosi kwotę 16 213,95 złotych brutto. Powód planuje likwidację prowadzonego domu pogrzebowego z uwagi na brak zysków z tej działalności. W pierwszej połowie 2017 r. działalność ta przynosiła zyski w wysokości 300-400 złotych netto miesięcznie. W 2016 r. przychód ze wskazanej działalności gospodarczej powoda wyniósł kwotę 84 538,15 złotych zaś deklarowany dochód kwotę 4 841,64 złote. W dniu 31 grudnia 2015 r. powód zawarł związek małżeński. Żona powoda od stycznia 2016 r. nie osiąga żadnych dochodów, nie jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Jest zdrowa nie ma żadnych przeciwwskazań do podjęcia pracy. Zajmuje się opieką nad siostrą która straciła wzrok, a która prowadziła wcześniej zakład pogrzebowy, którym obecnie zarządza powód. Żona powoda posiada 15 letnią córkę, która zamieszkuje wraz z ojcem w W. B..

Powód jesienią 2016 r. dokonał sprzedaży uzyskanej w wyniku podziału majątku wspólnego nieruchomości w W. za kwotę 44000 zł. oraz nieruchomości R. O. (...) za kwotę 38000zł. Obecnie mieszka z żoną w mieszkaniu spółdzielczym w L.. Powód wynajmuje również mieszkanie w P.. Mieszkanie to wykorzystywane jest w związku z pracą powoda w G.. Za wszystkie koszty związane z użytkowaniem i wynajmem mieszkania J. S. płaci kwotę 750zł miesięcznie. Wymieniony posiada oszczędności w wysokości ok. 10 000 zł. oraz kwotę ponad 80 000 jako oszczędności Pracowniczego Programu Emerytalnego i ubezpieczenia na życie. Pozwany nadal spłaca kredyty, zaciągnięte po rozwodzie, lub też w trakcie bez zgody pozwanej. Spłaca również kredyt zaciągnięty przez syna F. na zakup samochodu S. (...). Samochód ten obecnie użytkuje powód. Wysokość sumy miesięcznych rat wynosi kwotę około 5000 złotych miesięczne. Kredyty zaciągane przez powoda przeznaczone są na cele konsumpcyjne np. zakup samochodu A. (...) za kwotę 65 000, M. za kwotę 60 000 złotych, czy też mają charakter kredytów konsolidacyjnych (spłata wcześniejszych kredytów tzw. rolowanie kredytów). Obecnie przeciwko powodowi prowadzone jest postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) w G. wg. stanu na dzień 8.05.2017 r. do zapłaty pozostawała kwota 59 091,22 złote; z wniosku Banku (...)wg. stanu na dzień 8.05.2017 r. do zapłaty pozostawała kwota 25 836,47 i z wniosku Banku (...) wg. stanu na dzień 8.05.2017 r. do zapłaty pozostawała kwota 6 960,02. Według pozwanego na dzień 12 września 2017 r. z tytułu spłaty zaciągniętych kredytów do zapłaty pozostaje mu jeszcze kwota ok. 50 000 złotych.

Powód nadal cierpi na chorobę związana z nadprodukcją czerwonych krwinek. Wyjazdy na autotransfuzję krwi są obecnie rzadsze raz na trzy miesiące. Jest nad pod stałą kontrolą hematologa. Konsultacje i zabieg są bezpłatne. Cierpi również na dolegliwości kręgosłupa.

Pozwana G. S. (1) uzyskuje obecnie dochód w postaci emerytury w wysokości 1382 zł brutto miesięcznie. Otrzymuje również alimenty od powoda w kwocie 500 złotych. Nie ma żadnych innych dochodów. Nie ma żadnych oszczędności. Zamieszkuje w uzyskanym w wyniku podziału majątku wspólnego domu w (...). We wcześniejszym okresie razem z pozwaną zamieszkiwała w domu również córka pozwanej U. S. (1) wraz z rodziną. Wymieniona sfinansowała remont domu, albowiem bez przeprowadzenia remontu dom nie nadawał się do zamieszkania. Obecnie córka G. S. (1) wyprowadziła się do nowobudowanego domu znajdującego się również w miejscowości R., w odległości 200 metrów od miejsca zamieszkania swojej matki. Pozwana zamieszkuje w domu (...) sama przez okres ok. 4 miesięcy w roku, albowiem od jesieni do wiosny dom nie jest ogrzewany z uwagi na wysokie koszty. Przez pozostałą część roku wymieniona zamieszkuje jak dotychczas u swojej siostry N.. Siostra pozwanej nie otrzymuje z tego tytułu żadnych pieniędzy od G. S. (1). Finansami pozwanej zarządza jej córka U. S. (2). Ona też wspiera pozwaną finansowo. Z uzyskiwanych przez nią emerytury U. S. (2) spłaca kwotę 1100 złotych miesięcznie stanowiącej ratę kredytu hipotecznego zaciągniętego przez jeszcze przez strony na zakup domu w R., do którego spłaty zobowiązała się wobec banku pozwana. Planowany termin spłaty kredytu to sierpień 2021 r. Pozostałe zobowiązania pozwanej w tym raty

kredu za samochód użytkowany przez zmarłego syna stron płaci U. S. (2). Ona pokrywa również opłaty związane z korzystaniem z domu pozwanej (prąd, woda, wywóz nieczystości etc.). Niekiedy kupuje jej również żywność. Do wyłącznego użytku pozwanej przekazuje kwotę 500 złotych z alimentów. Za te środki pozwana kupuje sobie środki czystości, leki, żywność itd. U. S. (2) przekazała również pozwanej środki na spłatę powoda. W tym celu zaciągnęła pożyczkę w swoim zakładzie pracy na kwotę 20 000 złotych.

/ dowód : zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego oraz kopie dokumentów z postępowania egzekucyjnego k. 52-64, bilans zakładu (...) k. 66, umowa kredytu hipotecznego z 31.03.2005 r. k. 111-114, ugoda bankowa k. 115-116, harmonogram spłat k. 117, kopie przelewów k. 118-134, , 136, umowa kredytu studenckiego k. 161-166, decyzja ZUS k. 178-179, zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia k. 196, 260 i 276, zeznania o wysokości osiągniętego dochodu PIT k. 213-229, wynik badania k. 230, informacja komornika k. 197, skierowanie do szpitala k. 238, zeznania U. S. (2) k. 236-237v., kopia aktu małżeństwa poświadczona za zgodność k. 256, dokumentacja lekarska k. 283-288, 316-317, zaświadczenie dotyczące zatrudnienia powoda k. 318-321, zeznania stron k. 363-367/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie żądania uchylenia alimentów, jak również w zakresie ewentualnego żądania obniżenia alimentów nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd oparł w głównej mierze na przedłożonych do akt sprawy dokumentach, dołączonych do akt niniejszego postępowania spraw rozwodowej, sprawy o podział majątku wspólnego oraz sprawy o alimenty, uzupełnionych pozostałymi dowodami jak zeznania świadków oraz zeznania stron postępowania. Należy wskazać, iż zasadniczo sytuacja rodzinna, osobista i majątkowa stron nie była sporna. Do pewnego momentu okolicznością sporną w niniejszej sprawie pozostawała kwestia wysokości uzyskiwanych dochodów przez powoda J. S.. Do pewnego momentu powód wskazywał bowiem na różne kwoty osiąganego dochodu (k. 10 kwota 1600 złotych, następnie informacja o prowadzonej działalności gospodarczej, k. 75 75 wynagrodzenie w kwocie 1274 zł., działalność gospodarcza 1649 złotych miesięcznie itd.). Ostatecznie Sąd przyjęła jako podstawę ustaleń kwotę wynikająca z zaświadczenia pracodawcy tj. 16 213,95 złotych brutto. Jest to również kwota, którą potwierdził w trakcie rozprawy sam pozwany. Przedmiotem sporu stron była z kolei kwestia wpływu dokonanego podziału majątku wspólnego na dalsze istnienie obowiązku alimentacyjnego. Powód żądał bowiem uchylenia tego obowiązku od daty 21 kwietnia 2016 r. tj. daty uprawomocnienia się postanowienia o podziale majątku wspólnego. Kwestia ta nie dotyczy jednak samego ustalania stanu faktycznego niniejszej sprawy, ale jego oceny, którą ostatecznie dokonuje Sąd (o czym w dalszej części uzasadnienia). W zakresie stanu faktycznego wskazane kwestie nie budziły natomiast wątpliwości. Żadna ze stron nie kwestionowała zasad podziału majątku wspólnego (przypadające stronom nieruchomości) oraz dokonanej przez pozwaną spłaty na rzecz powoda. Obowiązek alimentacyjny między byłymi małżonkami został w polskim systemie prawnym ukształtowany odmiennie w zależności od ustalenia w treści wyroku rozwodowego winy za rozpad związku małżeńskiego.

Przystępując do uwag dotyczących zasadności wniesionego żądania dotyczącego uchylenia czy też obniżenia zasądzonych alimentów wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 60 § 1 kro małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczenia środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym zobowiązanego. Natomiast według art. 60 § 2 kro jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, Sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego chociażby ten nie znajdował się w niedostatku. Z kolei według § 3 cytowanego artykułu, obowiązek alimentacyjny wygasa również w razie zawarcia nowego małżeństwa przez uprawnionego, zaś gdy zobowiązanym do alimentacji jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem 5 lat od orzeczenia rozwodu chyba, że ze względu na wyjątkowe okoliczności Sąd na żądanie uprawnionego przedłuży wymieniony termin pięcioletni.

W niniejszej sprawie z uwagi na treść wyroku rozwodowego, w którym orzeczono rozwód z winy obu stron, nie ulega wątpliwości, iż obowiązek alimentacyjny powoda oparty jest na treści art. 60 § 1 krio. Oznacza to, iż do uchylecia obowiązku alimentacyjnego konieczne jest ustalenie takich zmian, które wskazują, iż brak już jest przesłanki niedostatku pozwanej, bądź też powód wskutek zaistnienia określonych zmian nie jest dłużej w stanie realizować orzeczonego obowiązku nawet w części z uwagi na brak możliwości zarobkowych. Do obowiązku alimentacyjnego pomiędzy stronami nie będzie znajdował zastosowania cytowany art. 60 § 3 krio wskazujący na kolejne okoliczności powodujące wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. J. S. został bowiem uznany za winnego rozkładu pożycia (podobnie jak i pozwana). Obniżenie zasądzonych alimentów możliwe jest zaś w przypadku ustalenia, iż stan niedostatku w jakim znajduje się pozwana nie wymaga już świadczeń w zasądzonej wysokości lub też alimenty zasądzone w dotychczasowej wysokości z uwagi na zmianę stosunków przekraczają możliwości zarobkowe zobowiązanego. Z kolei z mocy art. 61 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego do obowiązku alimentacyjnego między stronami zastosowanie znajdują przepisy regulujące obowiązek alimentacyjny między krewnymi, w tym m.in. art. 138 krio, który stanowi, iż w razie zmiany stosunków żądać można zmiany umowy lub orzeczenia w zakresie alimentów. W tym miejscu wskazać należy, iż orzekając w przedmiocie żądania zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego Sąd winien porównać stan istniejący w chwili uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania w przedmiocie zmiany. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron lub ich zobowiązań finansowych, przesunięć w ich majątku; wpływu tych przesunięć na możliwość uzyskiwania dochodów, zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz wydatki, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego. Przedmiotem badania jest okres od ostatniego wyroku, ugody bądź umowy ustalającej wysokość alimentów. Niezależnie od powyższego Sąd zawsze bierze pod uwagę treść przepisu art. 135 § 1 krio zgodnie, z którą wysokość alimentów zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jak również możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do ich płacenia.

Dokonując analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem powyższych wskazań zauważyć należy, iż w ocenie Sądu, od kwietnia 2011 r., kiedy to Sąd orzekał w sprawie o alimenty między stronami, nie zaszły takie okoliczności, które uzasadniałyby uchylecie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec byłej żony. Nie doszło też do takich zmian, które uzasadniałyby też obniżenia zasądzonych alimentów.

Zdaniem Sądu pozwana G. S. (1) nadal znajduje się w niedostatku. Niedostatek należy definiować jako sytuację, gdy osoba uprawniona nie może w pełni własnymi siłami, z własnych środków, zaspokoić swych usprawiedliwionych potrzeb. Dochody wymienionej pozostają niewielkie. Uzyskuje ona emeryturę w wysokości 1382 złotych brutto. Emerytura ta praktycznie w całości (netto 1162,19) przeznaczana jest na spłatę raty kredytu hipotecznego (1100 złotych) zaciągniętego jeszcze w okresie małżeństwa. Spłata kredytu w całości przewidziana jest na sierpień 2021 r. Stąd też głównie z tego powodu nie ma ona obecnie możliwości samodzielnego zaspokojenia swoich najbardziej niezbędnych potrzeb. Pozwana w zakresie zapewnienia podstawowych potrzeb takich jak wyżywienie, opłacenie rachunków za energię elektryczną, czy też leki, zdana jest na pomoc córki oraz pomocy swojej siostry, która z kolei utrzymuje pozwaną w sezonie jesienno – wiosennym. Należy zauważyć, iż pozwana uzyskała w wyniku podziału majątku wspólnego na własność dom znajdujący się w miejscowości (...), jednakże obecnie zmiana ta nie skutkuje poprawą jej sytuacji w zakresie uzyskania dochodów pozwalających na samodzielne uzyskanie. Orzeczenie o podziale majątku wspólnego nie wpłynęło na wysokość uzyskiwanych dochodów, nie zmieniło również nic w zakresie koniecznych kosztów utrzymania. G. S. (1) zajmowała bowiem wcześniej nieruchomości (...) i samodzielnie ponosiła koszty spłaty kredytu oraz opłat za użytkowanie nieruchomości (głównie latem). W zakresie sytuacji pozwanej pod kontem niedostatku w ocenie Sądu decydujące jest bowiem nie tyle ustalenie zmian w zakresie sytuacji majątkowej pozwanej, formy prawnej posiadanego majątku (wspólny czy odrębny), ale ważna jest faktyczna możliwość czerpania dochodów z posiadanego majątku lub też możliwość jego spieniężenia tak aby uzyskać środki na pokrycie kosztów

swojego utrzymania, a więc faktyczna możliwość zaspokojenia swoich potrzeb i uniknięcia niedostatku. G. S. (1) podjęła próby zarówno czerpania korzyści z uzyskanego majątku (wynajem pokoi) jak i jego sprzedaży (ogłoszenia o sprzedaży). Do chwili obecnej próby te okazały się nieskuteczne. Zdaniem Sądu powodowi nie udało się wykazać, aby pozwana miała szersze możliwości w tym zakresie. Nieruchomość, którą uzyskała pozwana G. S. (1) nie znajduje się w miejscu tak atrakcyjnym, aby pozwalała na czerpanie korzyści z wynajmu. Przy czym w przypadku podjęcia takiej działalności należy zauważyć, iż jak wskazał sam J. S., same koszty ogrzania budynku sięgają kwoty 6000-8000 złotych w sezonie. Gdy takie możliwości w przeszłości rozważał powód za bardziej opłacalne uznał wynajęcie mieszkania w L. ze względu na niższe koszty. Powierzenia nieruchomości, miejsce jej położenia nie pozwalają też na łatwą sprzedaż nieruchomości. Stąd też Sąd uznał, iż pomimo zmian w tym zakresie nie skutkują one możliwością czerpania korzyści z nieruchomości lub też jej łatwej sprzedaży.

Z kolei sytuacja powoda J. S. w porównaniu z okresem kiedy orzekano o alimentach uległa znaczącej poprawie nie tylko w kwestii uzyskiwanych dochodów, ale również w zakresie koniecznych wydatków. Nadal ma on więc możliwości zarobkowe pozwalające na płacenie alimentów w ustalonej w wyroku rozwodowym wysokości. W 2011 dochód z wynagrodzenia za prace wynosił 13 000 brutto, zaś obecnie jest wyższy i wynosi ponad 16 000 brutto. Do tego powód prowadzi własną działalność gospodarczą, która wprawdzie – według – jego oświadczenia nie przynosi znacznych dochodów, to jednak, jak wynika chociażby z zeznania PIT rocznie jest to kwota blisko 5000 złotych samego dochodu. Powód ponosił wcześniej koszty dojazdu do pracy w kwocie 1000. Obecnie koszty te uległy zmniejszeniu poprzez wynajęcie mieszkania w P. (koszt 750 złotych miesięcznie z opłatami). Najistotniejszą zmianą w zakresie ponoszonych kosztów utrzymania powoda dotyczy jednak kosztów utrzymania syna F.. W okresie orzekania o rozwodzie J. S. miesięcznie przeznaczal na ten cel znaczną kwotę około 2000 złotych. Obecnie syn stron jest całkowicie samodzielny, a powód nie ponosi wskazanych kosztów. Sąd dostrzegł okoliczność związana z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym wobec J. S.. Zdaniem Sądu wynika ona z lekceważącego stosunku J. S. do zawierania umów kredytowych i zaciągania zobowiązań ponad posiadane (i tak znaczne) możliwości finansowe. Tego rodzaju postępowanie nie może obarczać pozwaną. Stwierdzić należy po pierwsze, iż podobne zobowiązania finansowe powód posiadał już w czasie orzekania o obowiązku alimentacyjnym, tj. w 2011 r., po wtóre kredyty obecnie spłacane zostały zaciągnięte po orzecznym rozwodzie, lub też w przypadku kredytów konsolidacyjnych nadto dotyczyły spłaty zobowiązań zaciągniętych bez zgody pozwanej. J. S. zdecydował się też spłacać wysoko oprocentowany kredyt zaciągnięty na syna. W ocenie Sądu powód jako osoba na której ciąży obowiązek alimentacyjny winien przy zaciąganiu nowych zobowiązań finansowych bądź też przejmowaniu zobowiązań zaciąganych przez inne osoby planować ich wysokość stosownie do posiadanych możliwości, ale również z uwzględnieniem istnienia w/ w obowiązku alimentacyjnego. Po trzecie zaciągnięcie kredytu powoduje uzyskanie określonej kwoty pieniężnej, zwłaszcza w sytuacji kredytu na kupno kolejnego samochodu, a więc przysporzenia majątkowego. Powód w następstwie zaciągnięcia kredytu otrzymał określone kwoty pieniężne, które zwiększyły jego majątek, a obecnie jedynie zwraca w określonym okresie uzyskane kwoty. Stąd też w ocenie Sądu fakt zaciągnięcia kolejnych kredytów nie wpływa negatywnie na zakres możliwości zarobkowych i majątkowych powoda. Odmienna interpretacja, zdaniem Sądu, nie dałaby się pogodzić z zasadami współżycia społecznego. Prowadziłaby bowiem do założenia, iż osoba zobowiązana do płacenia alimentów mogłaby bez większego trudu i z wydatną korzyścią dla siebie poprzez zaciągnięcie kredytu znacząco polepszyć swój status materialny i przy tej okazji w zależności od wysokości zaciągniętego kredytu zmniejszyć, bądź nawet uchylić ciężący na niej obowiązek.

Na zakres możliwości zarobkowych powoda nie wpływa również zdaniem Sądu fakt zawarcia przez niego związku małżeńskiego. W ocenie Sądu w realiach niniejszej sprawy, ponoszenie kosztów utrzymania niepracującej żony przez powoda nie może odbywać się kosztem pozwanej. Żona powoda jest osobą zdolną do samodzielnego zarobkowania, która może podjąć pracę. To, iż obecnie nie podejmuje pracy, nie jest nawet osobą zarejestrowaną jako bezrobotna nie może obciążać pozwanej.

Stąd też Sąd uznał, iż obecna sytuacja majątkowa, materialna i zarobkowa pozwanego pozwala mu na uiszczanie zasądzonych na rzecz pozwanej alimentów w kwocie 500 złotych miesięcznie bez uszczerbku koniecznego dla swojego utrzymania.

Przyjmując nawet wyłącznie samo wynagrodzenie ze stosunku pracy powoda w kwocie ok. 16000 złotych brutto kwota uiszczanych przez niego alimentów 500 złotych stanowi około 3% jego wynagrodzenia. J. S. przy odpowiednim zarządzaniu swoimi pieniędzmi może więc niemal bez żadnego trudu zgromadzić środki na zapłacenie zasądzonych na rzecz pozwanej alimentów.

Uwzględniając podniesione powyżej okoliczności Sąd oddalił powództwo (pkt I wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu (pkt II wyroku), oparte o art. 98 § 1 kpc i par 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie jest konsekwencją rozstrzygnięcia o zasadności roszczenia.

/SSR Robert Kłosowski/